

Kvaliteedikava rakendamise kogemusest Liivimaa Lihaveise näitel

Konverents “Maheturg 2019”

31.10.2019, Eesti Rahva Muuseum

Airi Külvet

MTÜ Liivimaa Lihaveis

juhatuse liige

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Mis on toidukvaliteedikava?

Tootja jaoks:

- võimalus turul eristuda, andes seeläbi eelise eelkõige väiketootjatele, kes ei suuda konkurentsivõimeliselt püsida odavama massitoodanguga võisteldes, kuid suudavad pakkuda kallimaid nišitooteid;
- eristumist võimaldavad toote spetsiifilised omadused või panustamine tarbija väärtushinnangutele;
- võimalus garanteerida tarbijale toote stabiilselt kõrget kvaliteeti;
- võimalus küsida toote eest tavatoodetega võrreldes kõrgemat hinda, mis peaks katma kõik kvaliteedikava loomise ja haldamisega seotud täiendavad kulud.

Toidukvaliteedikava „Rohumaaveise liha tootmine“

Tarbija jaoks

- võimalus leida turult toode, mis lisaks traditsioonilistele nõudmistele vastab ka nt tarbija eetilistele väärtushinnangutele;
- saada tootjalt infot toote tootmis- ja töötlemisprotsessi kohta;
- veenduda toote stabiilses kvaliteedis;

Toidukvaliteedikavaga seotud toetused

Toidukvaliteedikava loomine toob paratamatult kaasa täiendavaid kohustusi ning sellega kaasnevalt ka kulutusi, mistõttu on toidukvaliteedikavade loomise ja rakendamise motiveerimiseks Eesti maaelu arengukava (MAK) 2014–2020 raames kavandatud

rakendada kahte toetusmeedet:

- Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavas osalemise toetus MAK 3.1 meede
- Toidukvaliteedikava raames toodetud tootest teavitamise ja toote müügi edendamise toetus (MAK 2014-2020 meede 3.2)

Probleemkohad

- Esimene kvaliteedikava sai VTA poolt tunnustatud 2014 aasta, tunnustatud toote müüginii jõuti 2015.
- MTÜ Liivimaa Lihaveis on kasutanud müügi edendamise toetust ca 100 000 € eest.
- Kuid tootjale kvaliteedikavas osalemise toetusmeede avati esimest korda 2019 aastal!
- Sellisel ebastabiilsel ja ebakindlusel riigipoolsel seadusandluse menetlemisel on kvaliteedikavade loomisel ja hoidmisel negatiivne mõju

- Aastast 2015 olen pidanud õpiringe ja infopäevi kvaliteedikava toetusest farmerile, mis kohe avatakse. Toetuse summas 3000 €/farmi kohta aastas.
- 2019 aastal avati meede, toetuse määr 569 – 1346 €.
- Kuni selle ajani on liikmeks olnud farmid pidanud täitma kvaliteedikavasse kuulumise nõudeid ja iga aastaselt ka kontrolli kulusid katma.
- Üks põhjendusi on ka eelarve vähesus.
- Meil on 1 kvaliteedikava tunnustatud!

Kvaliteedikava positiivne mõju farmidele

- Vaatamata toetuse poole vähenemisele lubatust on siiski farmerid motiveeritud osaemast ja taluvad ka iga aastast kontrolli sõltumatu konsulendi poolt.
- Kontrollivad konsulendid teostavad oma iga aastase ülevaatuses toetava nõustamise meetodil, ehk eesmärgiks pole teha ettekirjutisi vaid ennetada probleemide tekkimist
- Väga palju on just kvaliteedikavas osalevatest farmidest osaletud loomade heaolu ja põllumajandusseadusandlust puudutavates infopäevadel ning õpiringides.

Mahe rohumaaveise kvaliteedikava järgne tootmise skeem ja jälgitavus annab eelise osaleda uue perioodi toetuste kujundamisel

- Süsinikuringlus - tasakaalustatud karjatamine tagab pideva süsiniku ringluse ning vähendab CO₂ nii suurel määral, et tasakaalustab ka piimaveisekasvatusest vabanevat CO₂
- loodusliku mitmekesisuse säilitamine – Eesti pärandkooslused on maailma liigirikkamad, nende säilitamiseks on vaja karjatada
- loomade heaolu parendamine – rohumaal kasvaval veisel on ruumi elamiseks, tugevam tervis ning vähem stressi
- tervislik toitumine – looduslikult rohumaalt pärineva liha kvaliteet ja kvaliteedikava jälgitavus veenab ka muidu veganiusku inimesi harva kuid siiski liha tarbima.

A brown cow is lying down in a lush green field. The field is filled with tall grass and several white flowers. The cow's head is resting on the ground, and it appears to be resting or grazing. The text "TÄNAN TÄHELEPANU EEST!" is overlaid on the image in a bold, white, sans-serif font with a blue outline.

TÄNAN TÄHELEPANU EEST!